



Basis voor de toekomst!

Pedagogisch beleidsplan
BSO Future Kids

Versie 7: herzien januari 2024

Marterrade 312
2544 ME Den Haag

Info@futurekids.nl

Tel. 070 737 0820

Fax. +31877848358

Web. www.futurekids.nl

Welkom bij BSO Future Kids'

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van BSO Future Kids. Dit pedagogisch beleidsplan beschrijft in observeerbare termen hoe wij in onze dagelijkse opvang werken aan kwaliteit.

Bij BSO Future Kids werken wij vanuit de methode *Pedagogisch Actief!* Deze methode geeft ons handvatten waarmee een kwalitatief sterk en eenduidig pedagogisch beleid wordt bereikt. De methode *Pedagogisch Actief!* hebben wij centraal gesteld in ons pedagogisch beleidsplan. Wij beschrijven de belangrijke momenten tijdens het verblijf op BSO Future Kids vanuit concrete pedagogische acties: wat doe je, en hoe doe je het?

In de aanvulling op ons pedagogisch beleidsplan, *Pedagogisch Actief!* staan beschrijvingen van activiteiten die passen bij de belangrijkste competenties die kinderen ontwikkelen tijdens hun verblijf op een buitenschoolse opvang.

Met deze kwaliteit bevorderende methode wordt bereikt dat alle pedagogisch medewerkers de kinderen en hun ouders op dezelfde manier benaderen. *Pedagogisch Actief!* gaat in deze uitgave uit van senior pedagogisch medewerkers die de pedagogisch medewerkers op locatie ondersteunen. Dat maakt dit werkboek in de eerste plaats interessant voor de (senior) pedagogisch medewerkers en hun locatiemanagers en het geeft tegelijkertijd pedagogisch medewerkers in opleiding een concreet beeld van de werkzaamheden op de buitenschoolse opvang.

Om *Pedagogisch Actief!* te worden zijn er drie kernonderdelen van belang die onderling nauw samenhangen en los van elkaar ook niet effectief zijn. Daarnaast zijn er twee subonderdelen geformuleerd.

Kernonderdelen

- De actieboeken *Pedagogisch Actief!* voor BSO
- De functie senior pedagogisch medewerker
- Het activiteitenbeleid

Subonderdelen

1. Inrichtingsbeleid
2. Videowerkbegeleiding

Voor meer informatie over de methode *Pedagogisch Actief!* kunt u terecht met vragen bij onze pedagogisch medewerkers of de website www.pedagogischactief.nl bezoeken.

Inhoudsopgave

Voorwoord	6
Totstandkoming van dit pedagogisch beleid	6
Inleiding	7
Hoofdstuk 1: Visie op Buitenschoolse opvang	8
1.1 De functie van de BSO voor kinderen	8
1.2 De functie van de BSO voor de ouder(s)	8
1.3 De functie die de BSO voor de maatschappij vervult	8
Hoofdstuk 2: Wettelijk kader	10
2.1 Internationaal Verdrag Rechten van het Kind	10
2.2 Wet Kinderopvang en Convenant Kwaliteit Kinderopvang	10
2.3 Pedagogisch kader kindercentrum 4-13 jaar	11
2.4 Acht rechten van kinderen in de buitenschoolse opvang	11
Hoofdstuk 3: Concretisering pedagogische doelen	12
Basisdoel 1: Basisveiligheid/ emotionele veiligheid	12
Hoe werk je in de pedagogisch medewerker-kind interactie aan de emotionele veiligheid van de kinderen?	12
Hoe zet je de binnen- en buitenruimte (fysieke omgeving) in, om een gevoel van emotionele veiligheid te creëren voor de kinderen?	13
Hoe draag je met en in de groep zorg voor de emotionele veiligheid van het kind?	13
Hoe zet je je activiteiten aanbod in om de emotionele veiligheid van de kinderen te waarborgen?	13
Continuïteit	14
Hoe ga je met het speelmateriaal om op een wijze die bijdraagt aan de emotionele veiligheid voor de kinderen?	14
Basisdoel 2: Persoonlijke competenties	15
Hoe kun je de pedagogisch medewerker-kind interactie inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van een persoonlijke competenties?	15
Hoe kun je de binnen- en buitenruimte (fysieke omgeving) inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van een persoonlijke competenties?	15
Hoe kun je de groep inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun persoonlijke competenties?	16
Hoe kun je het activiteiten aanbod inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun persoonlijke competenties?	16
Hoe kun je het spelmateriaal inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun persoonlijke competenties?	16
Basisdoel 3: Sociale competenties	17
Hoe kun je de pedagogisch medewerker- kind interactie inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van sociale competenties?	17
Hoe kun je de binnen- en buitenruimte (fysieke omgeving) inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van een sociale competenties?	17

Hoe kun je de groep inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun sociale competenties?	17
Hoe kun je het activiteiten aanbod inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun sociale competenties?	17
Hoe kun je het spel materiaal inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun sociale competenties?	18
Basisdoel 4: Normen en waarden/ cultuur	18
Hoe kun je de pedagogisch medewerker-kind interactie inzetten in de normen en waardenoverdracht aan kinderen?	18
Hoe kun je de fysieke omgeving inzetten in de normen en waardenoverdracht aan kinderen?	18
Hoe kun je de groep inzetten in de normen en waardenoverdracht aan kinderen?	19
Hoe kun je het activiteiten aanbod inzetten in de normen en waardenoverdracht aan kinderen?	19
“DOEN KIDS”	20
Hoe kun je het spel materiaal inzetten in de normen en waardenoverdracht aan kinderen?	20
Pedagogisch Actief	20
Hoofdstuk 4: Observeren en signaleren	22
4.1 Signalering zorgkinderen in de praktijk	22
Hoofdstuk 5: Groepssamenstelling	24
5.1 Groepssamenstelling/ stamgroepen	24
5.2 Dagprogramma	25
5.3 De dienstroosters	25
Drie uursregeling BSO Zuidwester BKR	25
5.4 Verlaten van de basisgroepsruimte	26
Hoofdstuk 6: De medewerkers	28
6.1 De Pedagogisch medewerkers	28
6.2 Situatieschets: indien slechts één beroepskracht op de BSO aanwezig is.	29
6.3 Situatieschets: inzetten van 1 beroepskracht in afwijking van de beroepskracht-ratio.	29
6.4 Ondersteuning van pedagogische medewerkers door andere volwassene.	30
Invalkrachten	30
6.5 Ouders en vrijwilligers	30
6.6 Stagiaires	30
6.7 Pedagogisch coach	31
6.8 VOG en continu screening	31
6.9 Voertaal	31
Hoofdstuk 7: Wennenbeleid	32
7.1 Extern wenbeleid	32
7.2 Intern wenbeleid	32
Hoofdstuk 8: Ouderbeleid	33

8.1 Overdrachten	33
8.2 Oudercommissie	33
8.3 Klachtencommissie/ www.degeschillencommissie.nl	33
8.4 Extra dagdelen en incidenteel ruilen	35
Hoofdstuk 9: Veiligheid	36
Regels en afspraken m.b.t. de veiligheid	36
Hoofdstuk 10: Bronnenlijst	39
10.1 Literatuurlijst	39
10.2 Artikelen	39
10.3 Websites	39

Voorwoord

De vier uitgangspunten, vastgelegd in de Wet Kinderopvang, laten we tot uiting komen in het pedagogisch beleid.

1. Hoe bieden we kinderen de mogelijkheid om zich persoonlijk te ontwikkelen, denkend aan zelfvertrouwen, zelfstandigheid, creativiteit en flexibiliteit, ook wel *persoonlijke competentie*;
2. Hoe bieden we kinderen een “thuis“ waar kinderen zichzelf kunnen zijn, zich kunnen ontspannen, ook wel *emotionele veiligheid*;
3. Hoe bieden we kinderen de gelegenheid om sociale kennis en vaardigheden op te doen, zoals samenwerken, communiceren, anderen helpen, conflicten oplossen en voorkomen, ook wel *sociale competentie*;
4. Hoe bieden we kinderen de gelegenheid om te ervaren waar grenzen zijn, wat is goed en slecht, wat mag en wat moet, ook wel *het eigen maken van waarden en normen*.

Totstandkoming van dit pedagogisch beleid

Aan de hand van de bevindingen en visie van BSO Future Kids is een basisstuk geschreven, vanuit 5 invalshoeken te weten:

1. de relatie tussen pedagogisch medewerker en kind;
2. de groepsruimte en de buitenruimte;
3. omgang met kinderen in een groep;
4. activiteiten;
5. spelmateriaal.

De informatie en discussie over visie en uitgangspunten vanuit deze vijf invalshoeken zijn verwerkt tot een pedagogisch beleidsplan voor BSO Future Kids. Dit plan wordt vervolgens door de ouders getoetst op herkenbaarheid in de praktijk. Zodat we kunnen spreken van een pedagogisch beleidsplan dat binnen de organisatie een breed draagvlak kent.

Termen als respect, veiligheid, openheid, duidelijkheid, plezier, enthousiasme en vertrouwen vormen het kader voor de omgang van de pedagogisch medewerkers met de aan hen toevertrouwde kinderen. Voor de samenwerking met ouders en voor de samenwerking van de pedagogisch medewerkers onderling bij de BSO-groep zijn dit belangrijke uitgangspunten.

Het pedagogisch beleidsplan is leidraad voor het ontwikkelen en bewaken van een eenduidige continue pedagogische kwaliteit. Het beleidsplan beschrijft de kaders waarbinnen gewerkt wordt. Ook ondersteunen procedures en protocollen de collega's op de werkvloer bij de uitvoering van de dagelijkse praktijk. Zo kunnen klanten en toekomstige gebruikers van onze diensten een beeld krijgen van de wijze waarop er bij BSO Future Kids gewerkt wordt.

Daar waar gesproken wordt over ouders worden ook verzorgers bedoeld.

Inleiding

De functie van BSO Future Kids: "Het bieden van opvang aan en mede-opvoeden van kinderen op momenten dat de ouders door werk, studie of anderszins zelf die opvang en opvoeding niet kunnen verzorgen." We willen kinderen de ruimte geven voor een leuke vrijetijdsbesteding en hen kansen bieden om zich te ontwikkelen.

De buitenschoolse opvang bestaat uit de voorschoolse opvang (VSO) en de naschoolse opvang (NSO). De opvang vindt plaats op werkdagen vóór en na schooltijd. In geval van studiedagen en schoolvakanties wordt er hele dagopvang geboden.

De opvang is voor kinderen in de basisschoolleeftijd. Op de BSO-groep staan, afhankelijk van het aantal kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep, 1 of 2 vaste pedagogisch medewerkers. In de eerste levensjaren wordt de basis gelegd voor verdere ontwikkeling van een kind: een ontwikkeling naar zelfvertrouwen, zelfrespect, zelfstandigheid en van sociale vaardigheden. Buitenschoolse opvang levert hieraan een bijdrage door een stimulerende omgeving te bieden waar kinderen zichzelf kunnen zijn, zich veilig en vertrouwd voelen. Daarnaast wordt er ook de mogelijkheid geboden, om kinderen te ondersteunen bij het maken van huiswerk. Zo vormen wij een verlenging van de basisschool waarbinnen onze groep zich ook bevindt.

Een stimulerende, veilige en vertrouwde omgeving wordt mede vormgegeven en bepaald door:

- Het creëren van een huiselijke sfeer in de groep;
- Informele omgang van kinderen met de pedagogisch medewerkers;
- De pedagogisch medewerker begeleider/ondersteuner te laten zijn in plaats van leider;
- Kinderparticipatie toe te passen: kinderen zijn medeverantwoordelijk en mogen meebeslissen;
- Samenwerking met andere organisaties om het aanbod voor kinderen aantrekkelijker te maken;
- Regelmatig op pad gaan met de kinderen, om zo kennis te maken met bijvoorbeeld de natuur;

Hoofdstuk 1: Visie op Buitenschoolse opvang

Om te bezien wat bereikt kan worden met de BSO hebben wij gekozen voor drie invalshoeken, namelijk het belang van de BSO voor kinderen, voor ouders en voor de maatschappij.

1.1 De functie van de BSO voor kinderen

Kinderen zijn voor bepaalde dagdelen ingeschreven bij de BSO; de BSO vervangt op die dagdelen thuis en daarom vinden wij het belangrijk dat de BSO een plek met een huiselijke sfeer is. Wij gaan ervan uit dat de tijd die kinderen doorbrengen op de BSO hun vrije tijd is. Vrije tijd waarin kinderen zelf kunnen kiezen wat ze willen doen en met wie, zodat ze met plezier naar onze BSO komen. De BSO heeft de taak om te zorgen voor een goede, op de behoeften van het kindgerichte, vrijetijdsinvulling. In hun vrije tijd spelen kinderen en doen ze allerlei (nieuwe) ervaringen op die van belang zijn voor hun ontwikkeling. Kenmerkend voor de vrije tijd van kinderen is dat ze in zekere mate kunnen kiezen wat ze doen. Kinderen hebben behoefte aan opvang waarin een informele omgang mogelijk is met volwassenen die oog hebben voor hun eigentijdse en geïndividualiseerde vrijetijdswensen.

Randvoorwaarden om tot een goede invulling van de vrije tijd van de kinderen te kunnen komen zijn:

- Het creëren van een huiselijke en veilige sfeer;
- De informele omgang met de pedagogisch medewerkers;
- Pedagogisch medewerker is hierin begeleider/ondersteuner;
- Het toepassen van kindparticipatie: kinderen zijn medeverantwoordelijk en mogen meebeslissen;

1.2 De functie van de BSO voor de ouder(s)

Voorheen werd kinderopvang door de ouder(s) privé geregeld. Door alle veranderingen in de samenleving is de behoefte aan opvang van kinderen toegenomen. De BSO geeft werkende/studerende ouder(s) de mogelijkheid zorg- en arbeidstaken te combineren.

Wat vinden ouders belangrijk voor hun kinderen op de BSO?

Uit onderzoeken blijkt dat ouders vaak de volgende wensen hebben: De BSO moet een huiselijke sfeer creëren, het moet er gezellig en rustig zijn, de kinderen moeten er sociale contacten kunnen aangaan, het moet er veilig zijn, betaalbaar en gemakkelijk te bereiken. De organisatie van de BSO moet flexibel zijn. Ook onze ouders geven aan deze zaken belangrijk te vinden. Verder zijn ze van mening dat de ouders tot op zekere hoogte betrokken moeten blijven bij de BSO. Ouders willen graag geïnformeerd blijven over het wel en wee van hun kind op de BSO. Naast ons dagelijkse overdrachtsmoment bij het afhalen van de kinderen, wordt er periodiek een gesprek met ouders gepland. Verder worden bijzonderheden digitaal geregistreerd. Ouders hebben doormiddel van een persoonlijke inlogcode op ieder moment van de dag toegang tot deze informatie.

1.3 De functie die de BSO voor de maatschappij vervult

Kinderen groeien tegenwoordig op in een multiculturele samenleving. Daarnaast zijn er maatschappelijke ontwikkelingen die laten zien dat het doorsnee gezin: vader, moeder en kinderen, niet meer de vanzelfsprekende samenlevingsvorm is. Voor deze toegenomen aandacht zijn meerdere redenen te noemen: er zijn meer vrouwen gaan werken, waardoor de vraag naar kinderopvang is toegenomen en het steeds meer geaccepteerd is geraakt dat kinderen door professionele kinderopvang worden opgevangen. Daarnaast is het inzicht gegroeid dat professionele kinderopvang

ook goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Kinderen krijgen binnen de kinderopvang de gelegenheid om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken. Het leren wat wel en niet mag en hoe je sociaal acceptabel te gedragen. De kinderopvang is een bredere samenleving dan het gezin, waar kinderen in aanraking komen met andere aspecten van de cultuur en met de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. Spelenderwijs wordt er in de dagelijkse omgang geprobeerd de kinderen bij te brengen hoe zij in een groepsverband kunnen functioneren. De pedagogische medewerkers laten de kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving. Zowel in het kringgesprek (aan tafel) als tijdens het spelen in kleinere groepjes wordt aandacht besteed aan het verwoorden van wat er gebeurt tijdens sociale interacties zoals leuke, spannende of vervelende dingen. Wij besteden geen aandacht aan specifieke feestdagen, omdat wij geloven dat ieder gelijk is ongeacht afkomst, geloofsovertuiging of huidskleur. Daarentegen geloven wij wel in sociale veiligheid. Daarom laten de pedagogisch medewerkers zien hoe wordt omgegaan met storend gedrag in relatie tot wat acceptabel, tolereerbaar en handelbaar is binnen de groep. Wij als kinderopvang leveren in ons werkgebieden hieraan een bijdrage door het bieden van breed toegankelijke professionele en kwalitatief goede kinderopvang die voldoet aan de wet- en regelgeving.

Hoofdstuk 2: Wettelijk kader

BSO Future Kids plaatst haar pedagogische visie binnen de wettelijke kaders en baseert zich op het theoretisch kader voor het kindercentrum 4-13 jaar. Hieronder worden de kaders kort toegelicht.

2.1 Internationaal Verdrag Rechten van het Kind

Het Verdrag van de rechten van het kind is in 1989 aangenomen door de Verenigde Naties en in 1995 geratificeerd door Nederland. Het verdrag geeft een visie op kinderen, die uitgaat van de erkenning dat kinderen mensen zijn met eigen rechten. De volgende rechten uit dit verdrag zijn relevant:

- ✓ Kinderen hebben recht op fysieke en emotionele veiligheid en bescherming van hun integriteit.
- ✓ Kinderen hebben recht op verbondenheid met hun ouders en op respect voor de culturele identiteit van hun familie.
- ✓ Kinderen hebben recht om te leren en hun talenten te ontwikkelen.
- ✓ Kinderen hebben recht om gehoord te worden en om bij te dragen aan de sociale groep of gemeenschap.
- ✓ Kinderen hebben recht op respect voor diversiteit, en daarmee samenhangend, recht op extra zorg in verband met handicaps of sociale achterstanden.

2.2 Wet Kinderopvang en Convenant Kwaliteit Kinderopvang

Met de invoering van de Wet Kinderopvang in 2005 zijn er voor het eerst landelijke wettelijke kaders gesteld aan de pedagogische aanpak en het pedagogische beleid van de kinderopvang. De Wet en het Convenant stellen dat de kinderopvang gericht moet zijn op:

- ✓ Samenwerking met ouders.
- ✓ Bieden van veiligheid en verbondenheid.
- ✓ Overdragen van waarden en normen.
- ✓ Verwerven van sociale en persoonlijke competenties.

Volgens de Wet moeten er basisdoelen benoemd zijn, die in het beleid verankerd zijn. De GGD heeft binnen het kindercentrum hierin een toetsende en controlerende functie. De basisdoelen van professor J.M.A. Rixen Walraven, ten tijde van de Inwerkingtreding Wet kinderopvang, hoogleraar kinderopvang, vormen de onderbouwing van wat in de wet omschreven wordt als pedagogisch beleid en worden als volgt geformuleerd:

1. Het bieden van emotionele veiligheid
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie
4. Eigen maken van normen, waarden en cultuur

2.3 Pedagogisch kader kindercentrum 4-13 jaar

Goede buitenschoolse opvang is van grote waarde. Ouders moeten de zorg voor hun kinderen met een gerust gevoel uit handen kunnen geven. De overheid stelt eisen aan de kwaliteit van de kinderopvang en controleert die ook, maar de verantwoordelijkheid ligt allereerst bij de aanbieders van de kinderopvang. Die zijn verplicht een veilige en ook pedagogisch verantwoorde omgeving aan te bieden, waar kinderen zich goed kunnen ontwikkelen. Aanbod en pedagogische aanpak moeten passen bij de ontwikkelingsfase van kinderen. Dat vraagt nogal wat van pedagogisch medewerkers. Er is niet één aanpak voor iedereen. *Pedagogisch kader kindercentrum 4-13 jaar* probeert daarom onderbouwing en ondersteuning te geven bij het kiezen van een eigen pedagogische werkwijze. *Pedagogisch kader kindercentrum 4-13 jaar* geeft aan dat voor alle buitenschoolse opvang geldt dat hij, al dan niet samen met partners zoals school en vrijetijdsorganisaties, vier belangrijke functies vervult voor kinderen en ouders:

1. Vervangen van de thuissituatie;
2. Vrijtijdsbesteding;
3. Opvoeden tot participatie;
4. Samen met ouders opvoeden.

2.4 Acht rechten van kinderen in de buitenschoolse opvang

Het Landelijk Pedagogenplatform Kinderopvang (LPK) discussieerde in 2006 over de kwaliteit van de buitenschoolse opvang. Zij formuleerden acht kernpunten als rechten van kinderen.

Kinderen treffen in hun buitenschoolse opvang aan:

1. een tweede huis met gezelligheid, vrolijke sfeer en persoonlijke aandacht;
2. spelen naar eigen keuze;
3. privacy en autonomie: kinderen kunnen alleen en zelfstandig zijn;
4. participatie: kinderen hebben inspraak en verantwoordelijkheid;
5. aansluitend aanbod op: leeftijd, sekse en interesses;
6. normen en waarden: gelegenheid tot meningsvorming en discussie;
7. leefgemeenschap: diversiteit meemaken en verbondenheid met ouders en buurt;
8. samenwerking met ouders.

Hoofdstuk 3: Concretisering pedagogische doelen

Het Besluit Kwaliteit Kinderopvang beschrijft dat, in het kader van het bieden van verantwoorde kinderopvang, de kinderopvangondernemer er in ieder geval zorgdraagt voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- Kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, om kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, om kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en
- Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Door de 4 pedagogische basisdoelen uit de Wet Kinderopvang te koppelen aan de, in de inleiding beschreven 5 invalshoeken (ook wel pedagogische middelen genoemd), wordt er door ons concreet beschreven hoe wij aan verantwoorde kinderopvang werken binnen onze BSO.

Basisdoel 1: Basisveiligheid/ emotionele veiligheid

Hoe werk je in de pedagogisch medewerker-kind interactie aan de emotionele veiligheid van de kinderen?

Rol van de groepsleiding bij de invulling van de vrije tijd

BSO Zuidwester is een kleinschalige opvang met vaste gezichten.

Wij gaan ervan uit dat de tijd die kinderen doorbrengen op de BSO hun vrije tijd is.

Onze pedagogisch medewerkers werken aan de volgende randvoorwaarden om tot een goede invulling van de vrije tijd van de kinderen te kunnen komen:

- Ze creëren een huiselijke en veilige sfeer voor de kinderen;
- De omgang tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen is vanuit een informele omgang;
- Ze zijn hierin begeleider/ondersteuner;
- Ze passen kinderparticipatie toe: kinderen zijn medeverantwoordelijk en mogen meebeslissen.

Hoe zet je de binnen- en buitenruimte (fysieke omgeving) in, om een gevoel van emotionele veiligheid te creëren voor de kinderen?

De omgeving en inrichting

We dragen zorg voor een gezellige, sfeervolle en veilige inrichting van de ruimtes. Het meubilair en de inrichting zijn aangepast aan de leeftijd en behoeften van de kinderen. In elke ruimte zijn hoeken gecreëerd bijvoorbeeld: Een bankstel, knutselhoek, poppenhoek, enz. Kinderen vermaken en ontwikkelen zich het best in een aantrekkelijke en gevarieerde omgeving. Door te werken met speelhoeken die zorgen voor een rustige sfeer en kinderen betrokken houden, en daarmee bieden wij kinderen een zo rijk mogelijke speelleeromgeving. Bij de deur is een plankje waar kinderen hun werkjes kunnen klaarleggen om mee te nemen naar huis. Zij mogen zelf hun naam opschrijven als ze dat al kunnen en anders helpt de pedagogisch medewerker hierbij. We zorgen ervoor dat de omgeving een uitdagend is en dat de kinderen zich veilig kunnen voelen.

Hoe draag je met en in de groep zorg voor de emotionele veiligheid van het kind?

Emotionele veiligheid binnen de verticale BSO groep

Bij het aanbieden van activiteiten, houden wij rekening met de hele groep, zodat zowel de jongere kinderen als de oudere kinderen zich prettig voelen op onze BSO.

Jonge kinderen

De BSO dient als veilige plek en gezellige speelplek voor jonge kinderen.

In de BSO is er voor jonge kinderen speelgoed dat hen aanspreekt als een poppenhoek, bouwhoek, knutselmateriaal, winkeltje, verkleedhoek etc. Daarnaast worden er met oudere kinderen en jonge kindergroepen afspraken gemaakt zodat jonge kinderen ook eens rustig kunnen spelen met hun leeftijdgenootjes. Tijdens het doen van een groepsactiviteit wordt rekening gehouden met de leeftijd van de aanwezige kinderen.

Oudere kinderen

De BSO dient als huiskamer voor oudere kinderen, waar hun eigen inbreng/participatie van groot belang is. Het is een soort thuishonk van waaruit ze hun eigen weg gaan. Oudere kinderen hebben behoefte om naar buiten te gaan en nieuwe dingen te ontdekken. Waar mogelijk, wordt er met de kinderen buiten in het park gespeeld, waar de oudere kinderen hun gang kunnen gaan. Het park grenst meteen aan het schoolplein en daarom makkelijk te bereiken.

Hoe zet je je activiteiten aanbod in om de emotionele veiligheid van de kinderen te waarborgen?

Voorbeeld uit de pedagogische Praktijk.

De leidster begroet het kind persoonlijk en zegt “wat fijn dat je vandaag bij ons komt spelen”. De leidster vraagt het kind wat hij/ zij leuk vindt om te doen en of hij/ zij het leuk vindt om met andere kinderen te spelen. Tijdens de beginperiode houdt de leidster het kind in de gaten en vraagt het kind regelmatig, hoe het gaat. Dit doet ze door naar het kind te lopen en op ooghoogte met het kind te communiceren.

Vrije tijd

De tijd die kinderen doorbrengen op de BSO is hun vrije tijd. We vinden het belangrijk dat kinderen de tijd die ze op de BSO doorbrengen ook als vrije tijd ervaren. In de vrije tijd van het kind staat spelen centraal. De BSO zorgt voor voldoende uitdagende ruimtes (binnen en buiten), spelmateriaal en stimulerende begeleiding.

Kinderen zijn vrij om te kiezen wat ze willen doen en met wie, maar er is wel een zekere mate van structuur in de vorm van dagindeling en er zijn bepaalde groepsregels, die opgesteld zijn door de pedagogisch medewerkers en de kinderen. Kinderen zoeken elkaar op met spelen en in het spel ontstaan vriendschappen.

Continuïteit

De buitenschoolse opvang zorgt voor continuïteit in de opvang. Kinderen en ouders kunnen op de voorziening rekenen als een “tweede huis”. De BSO is open op alle schooldagen voor en na schooltijd en in de schoolvakanties. In de schoolvakanties werkt de BSO met een doordacht vakantieprogramma, zodat de dag invulling als waardevol en plezierig wordt ervaren. In deze periode worden er ook dagjes uit georganiseerd en krijgen alle kinderen de kans om hier aan deel te nemen. Daarnaast kan er in overleg tegen extra betaling op ingelaste vrije dagen van scholen extra opvang geregeld worden.

Er is enige mate van flexibiliteit in de opvang mogelijk:

- De mogelijkheid om incidenteel een dag te ruilen.
- Keuzemogelijkheid uit opvang gedurende het hele jaar, opvang uitsluitend gedurende de schoolweken of alleen schoolvakantieweken;
- De ophaaltijd van kinderen is na 16.30 uur flexibel. De BSO sluit om 18.00 uur. Op aanvraag, is opvang na 18.00 uur mogelijk.

Hoe ga je met het speelmateriaal om op een wijze die bijdraagt aan de emotionele veiligheid voor de kinderen?

Spelmateriaal van de BSO:

Een opdeling in verschillende speelhoeken in de groep, wordt door zowel de erg jonge als oudere kinderen, erg fijn gevonden. Speelhoeken bevorderen ook het welbevinden van kinderen in de groep. Sommige kinderen hebben na schooltijd behoefte aan een beetje rust. En zullen dus heel blij zijn met onze relaxhoek, een plekje waar ze zich kunnen terugtrekken. Andere kinderen willen uitrazen en kunnen hun energie kwijt in onze buitenruimte. Nog anderen oefenen graag met rollenspel in de supermarkt-hoek. Op het sociaal-emotionele vlak werken verschillende speelhoeken erg stimulerend.'

Onze BSO-groep heeft de volgende hoeken:

Relaxhoek: Een bank met kussens zorgt ervoor dat kinderen in deze hoek lekker kunnen relaxen na een drukke dag op school. Deze hoek heeft een huiselijke uitstraling door de kussens en fleecedeakens. Verder zijn er in deze hoek leesboekjes en knuffels te vinden.

Bouw – en constructiehoek: Een echte jongenshoek, maar ook voor stoere meisjes. In deze hoek is o.a. het volgende speelgoed te vinden: een garage met autootjes, lego, (duplo) blokken en een treinbaan.

Entertainmenthoek: Er staat een bank met kussens en een tafeltje. De kinderen kunnen in tweetallen gebruik maken van de televisie, dvd speler en de Playstation (spelcomputer).

De supermarkt: Deze hoek is voorzien van een winkeltje met accessoires en verkleedkleding. De kinderen kunnen in deze hoek op gaan in hun rollenspel.

Spel/knutselhoek: Deze hoek is voorzien van een tafel met stoelen waaraan (bord)spelletjes gespeeld kunnen worden. Verder kunnen kinderen deze hoek gebruiken voor creatieve activiteiten. Knutselmateriaal is te vinden in de kast.

Educatieve hoek: De kinderen mogen in tweetallen gebruik maken van de computer. De computer kan gebruikt worden voor het maken van huiswerk of voor het spelen van spelletjes. (momenteel niet aanwezig)

Basisdoel 2: Persoonlijke competenties

Hoe kun je de pedagogisch medewerker-kind interactie inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van een persoonlijke competenties?

Opvoeden

Begeleiden van kinderen gedurende een aantal dagdelen per week betekent ook opvoeden. Dit komt tot uiting in: omgangsregels, huisregels (zoveel mogelijk samen met de kinderen gemaakt) en begeleiden naar zelfstandigheid. Dit gaat in samenspraak met de ouders.

De ouders houden de regie over de opvoeding van hun kind. Maar de BSO en haar pedagogisch medewerkers dragen bij in de opvoeding van de kinderen door:

- *Zelfredzaamheid en zelfstandigheid* van kinderen te stimuleren. Kinderen worden uitgedaagd om eerst zelf iets op te lossen. De groepsleiding speelt een ondersteunende rol. Zij moedigen kinderen aan om iets te proberen of geven handreikingen;
- Het vergroten van *zelfvertrouwen* van kinderen door kinderen positief te benaderen en vooral te benadrukken wat het kind goed kan. Kinderen worden ondersteund bij het aangaan van nieuwe uitdagingen;
- Het helpen bij het ontwikkelen van *schoolvaardigheden*. Als kinderen hulp nodig hebben bij hun huiswerk kunnen ze daarvoor altijd een beroep doen op een pedagogisch medewerker.

Hoe kun je de binnen- en buitenruimte (fysieke omgeving) inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van een persoonlijke competenties?

Risicovol spelen

Net als iedereen, willen wij het beste voor de kinderen binnen onze BSO en beschermen is daarvan natuurlijk een belangrijk onderdeel. Uit angst dat een kind zich bezeerd zijn pedagogisch medewerkers al snel geneigd in te grijpen als we zien dat een kind in een risicovolle situatie komt. Wij vinden het belangrijk dat onze pedagogisch medewerkers een goede balans hebben tussen bescherming en ruimte geven. Natuurlijk moet je kinderen beschermen tegen onaanvaardbare risico's, maar een bult of een schaafwond is vaak helemaal niet erg. Tijdens risicovol spelen testen en verleggen kinderen hun grenzen door nieuwe activiteiten uit te proberen en hun angsten te overwinnen. De opwinding, spanning en trots die kinderen ervaren tijdens het ontdekken en opzoeken van hun grenzen maakt dat kinderen risicovol spelen heel leuk vinden.

Een voorbeeld van een risicovolle activiteit, is het spelen op hoogte:

- Klimmen in bomen, op hekken en dakjes of op zelfgebouwde hutten
- Balanceren op stenen muurtjes, speeltoestellen en takken
- Naar beneden springen vanuit stabiele oppervlakten, zoals klimtoestellen of stevige takken
- Naar beneden springen vanuit labiele oppervlakten, zoals een bewegende schommel of dunnere en minder stevige takken
- Hangen, schommelen en bengelen op hoogte

Voordelen voor je kind

Fysieke fitheid, motorische vaardigheden, ruimtelijk inzicht, inschatten van diepte, snelheid en zelfvertrouwen.¹

¹ <https://www.veiligheid.nl/risicovolspelen/spelsuggesties/spelen-op-hoogte>

Hoe kun je de groep inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun persoonlijke competenties?

Autonomie

Een van de acht rechten van kinderen binnen de buitenschoolse opvang, is het recht op privacy en autonomie: kinderen kunnen alleen en zelfstandig zijn. Onze groepsleiding zorgt ervoor dat ieder individueel kind binnen de groep aandacht krijgt dat past bij het karakter, de leeftijd en ontwikkeling van het kind. Zij bieden de kinderen kansen voor individuele leermomenten. Kinderen wordt de mogelijkheid geven om zichzelf te meten aan een ander. De groepsleiding stimuleren dat de jongere bij de oudere kinderen bekijken hoe zij bepaalde vaardigheden uitvoeren zoals leren schommelen.

Hoe kun je het activiteitenaanbod inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun persoonlijke competenties?

Kinderen leren kiezen

Door kinderen zelf te laten kiezen hoe zij hun tijd besteden in de BSO, worden zij geprikkeld zelfstandig initiatieven te nemen. Kinderen die veel eenzijdige keuzes maken, of moeite hebben om zelf initiatief te nemen worden daarin begeleid en gestimuleerd door de groepsleiding. Door het aanbieden van gevarieerd spel en/of groepsruimte doen kinderen nieuwe ervaringen op;

De lichamelijke ontwikkeling van kinderen stimuleren

Op de BSO is er aandacht voor bewegingsspel en is er de mogelijkheid om buiten te spelen.

De taalontwikkeling van kinderen stimuleren.

De taal wordt onder andere gestimuleerd door activiteiten zoals bijvoorbeeld lezen en voorlezen en het luisteren naar uitleg van activiteiten. Er wordt tevens gelet op correct taalgebruik. In de pedagogische benadering wordt voortdurend stilgestaan bij zaken als: elkaar aanspreken, ruzies bijleggen, elkaar complimenten geven.

Hoe kun je het spelmateriaal inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun persoonlijke competenties?

Speelgoed voor alle leeftijden

Binnen onze BSO is speelgoed aanwezig voor jong en oud. Een voorbeeld van het stimuleren van één van de brede persoonskenmerken is het stimuleren van doorzettingsvermogen; je bent in staat om bij een bepaald probleem of opvatting te blijven totdat “de zaak is gerealiseerd of” het doel is bereikt. Dit doet de groepsleiding door het aanbieden van een voor het kind moeilijkere puzzel zodat het zijn doorzettingsvermogen kan oefenen.

Voorbeeld pedagogisch Praktijk

De leidsters leert het kind om zelf actief te zijn tijdens eet- en drinkmomenten bv. ‘wie help mij vandaag met het snijden van het fruit’. Het kind leert zo om voor zichzelf te zorgen m.b.t. het eten en drinken. De leidsters eten mee met de kinderen aan tafel. Zo stimuleert de leidster de kinderen om met groepsgeenootjes te praten over wat hen bezighoudt. Het kind leert hierdoor verwoorden en vertellen over wat hem/ haar bezighoudt.

Basisdoel 3: Sociale competenties

Hoe kun je de pedagogisch medewerker- kind interactie inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van sociale competenties?

Groepsbenadering

We zijn binnen onze BSO toegankelijk voor alle kinderen. Waar mogelijk zal getracht worden om zoveel mogelijk aan de verschillende wensen van ouders en kinderen tegemoet te komen. Dit kan echter alleen binnen bepaalde kaders. De BSO is een groepsopvang, daardoor is het niet altijd mogelijk om kinderen op te vangen die behoefte hebben aan individuele begeleiding. Kinderen moeten passen binnen een groepsgerichte aanpak. De opleidingen van onze pedagogisch medewerkers zijn erop gericht om een groepsgerichte benadering te kunnen bieden. Het vraagt een andere achtergrond en benadering om op een individuele manier te kunnen werken met kinderen die om een specifieke, individugerichte benadering vragen, bijvoorbeeld omdat ze opvallend gedrag vertonen. Waar mogelijk zal getracht worden om ook deze kinderen een zo goed mogelijke begeleiding te geven.

Hoe kun je de binnen- en buitenruimte (fysieke omgeving) inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van een sociale competenties?

Speelhoeken

Binnen de BSO werken wij met speelhoeken die aanzetten tot gezamenlijk spel; zoals de **Bouw – en constructiehoek**, de **Entertainmenthoek**, **De supermarkt**, de **Spel/knutselhoek**, de **Educatieve hoek**. Speelhoeken waar je met meerdere kinderen tegelijk kunt spelen.

Hoe kun je de groep inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun sociale competenties?

De BSO draagt bij in de opvoeding van de kinderen

Door sociale vaardigheden van kinderen uit te breiden. De groep brengt een extra dimensie in het aanleren/vergroten van de sociale vaardigheden. Kinderen komen met zowel oudere als jongere kinderen in aanraking. Ze leren daarmee aspecten als rekening houden met elkaar, elkaar helpen, luisteren naar elkaar, opkomen voor jezelf en oog voor *sociale activiteiten* te hebben. Er wordt aandacht besteed aan groepsactiviteiten, waarbij het zijn van het kind en de rol in de groep centraal staat.

Hoe kun je het activiteitenaanbod inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun sociale competenties?

Sociale activiteiten

De BSO maakt gebruik van verschillende openbare buitenspeelplaatsen. Op de verschillende Playgrounds worden sportactiviteiten als voetbal, basketbal en tennis gedaan. Sporten die kinderen samen moeten doen en waarbij de kinderen hun sociale competenties volop kunnen ontwikkelen.

Hoe kun je het spelmateriaal inzetten om kinderen te stimuleren in het ontwikkelen van hun sociale competenties?

Samenspelen/ spelletjes

Een van de manieren waarop wij dit doen is door het aanbieden van leuk buitenspeelgoed en bewegingsactiviteiten. Denk hierbij aan spelletjes als twister en kegelen waarbij de kinderen hun sociale vaardigheden oefenen. Op de groep kunnen kinderen verschillende bordspelletjes spelen aan de tafel bij de knutselhoek. Bordspelletjes waarbij kinderen zich aan de regels van het spel moeten houden en leren op hun beurt te wachten, te overleggen, etc.

Voorbeelden pedagogische praktijk.

De pedagogisch medewerker verbindt het spel van de kinderen met elkaar. Op het moment dat de kinderen afzonderlijk spelen met de spoorbaan, het lego en de boerderijdieren. De pedagogisch medewerker vraagt aan de kinderen; “kunnen jullie je voorstellen een lang spoor, met dorpjes langs het spoor en dieren in de weilanden. Kinderen krijgen plezier in het samenwerken en samenspelen.

Basisdoel 4: Normen en waarden/ cultuur

Hoe kun je de pedagogisch medewerker-kind interactie inzetten in de normen en waardenoverdracht aan kinderen?

Respect

Een van onze belangrijkste waarde is, het respectvol omgaan met elkaar. We praten met respect en op normale toon tegen elkaar. Onze pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke voorbeeldfunctie. In hun omgang met de kinderen leven ze deze waarde voor door zelf ook met een normale en respectvolle manier met de kinderen te communiceren. Zo spreken de pedagogisch medewerkers de kinderen aan bij de naam.

Voorbeeld pedagogisch Praktijk.

De pedagogisch medewerker stimuleert en ondersteunt positieve interacties tussen de kinderen en probeert deze te bevorderen. Samen doen, samen beleven en samen plezier maken. Zo worden de kinderen bij elkaar betrokken en spelen in een positieve sfeer. De pedagogisch medewerker maakt de kinderen attent op elkaar en stimuleert de oudere kinderen, om de jongere kinderen te helpen tijdens een activiteit.

Hoe kun je de fysieke omgeving inzetten in de normen en waardenoverdracht aan kinderen?

Groepsregels

Binnen onze BSO hebben wij bepaalde afspraken met elkaar vastgelegd over het gebruik van onze ruimtes. De pedagogisch medewerkers inventariseren wie wat wil gaan doen. Dit i.v.m. het aantal plekken dat er beschikbaar is bij een bepaalde activiteit.

Binnen spelen (vrij spel):

- Er wordt niet gerend op de groep en in de hal.
- We praten met respect en op normale toon tegen elkaar.
- We helpen elkaar als er iets niet lukt.
- We sluiten niemand buiten en proberen problemen met elkaar op te lossen.
- Als iets niet lukt kom je naar de pedagogisch medewerkers toe.
- We blijven van elkaar af. Er wordt niet geschopt/geslagen/gebeten/gespuugd of gescholden.
- PESTEN DOEN WE HIER NIET!

- Als we klaar zijn met een spelletje of knutsel ruimen we dit eerst netjes op.
- We gaan netjes met de spullen en materialen om.
- We zorgen met elkaar dat alle kasten netjes blijven.
- Kasten met speciaal materiaal eerst aan pedagogisch medewerker vragen voor gebruik.

Computers/Playstation afspraken en regels:

- Met toestemming van de pedagogisch medewerker gaat de computers/Playstation aan.
- Er worden alleen spelletjes gespeeld die toegestaan zijn.
- Per kind mag je 15 minuten op de computer.
- Bij de computer mogen max. 2 kinderen.
- Als je opgehaald wordt ga je direct mee naar huis.

Hoe kun je de groep inzetten in de normen en waardenoverdracht aan kinderen?

Bij het inzetten van de groep om normen en waarden over te brengen aan de kinderen, werken wij met huisregels binnen onze BSO. Kinderen worden de huisregels geleerd en nieuwe kinderen leren de huisregels van de oudere kinderen.

Huisregels voor de BSO

Kinderen krijgen binnen de kinderopvang de gelegenheid om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken. Het leren wat wel en niet mag en hoe je sociaal acceptabel te gedragen.

Uit school:

- Jas en tas ophangen.
- Brandringkaartje aan de ring hangen.
- Vrijspelen

Aan tafel:

- Handen wassen
- De kinderen mogen helpen bij het dekken van de tafel (dit is geen verplichting).
- Check presentie (brandring en kidsadmin)
- Tijdens het eten zitten we aan tafel.
- Er wordt niet onnodig gelopen tijdens het eet en drink moment.
- De dag wordt gezellig doorgenomen.
- De kinderen vragen toestemming aan de pedagogisch medewerkers als ze van tafel willen.
- De kinderen mogen helpen bij het afruimen van de tafel (dit is geen verplichting).

Hoe kun je het activiteiten aanbod inzetten in de normen en waardenoverdracht aan kinderen?

Activiteiten

Een groot deel van de dag zijn wij buiten te vinden met de kinderen. Veel activiteiten die bij andere kinderopvang binnen plaatsvinden, doen wij met droog en niet te koud weer buiten, zoals knutselactiviteiten.

Wij stemmen de activiteiten af op de jaargetijden. Zo zoeken wij bijvoorbeeld mooie bladeren om in de herfst leuke knutselactiviteiten mee te doen. Jaarlijks kunnen er thema's binnen deze 4 seizoenen bedacht worden. Omdat alle kinderen bij ons welkom zijn, gaan we uit van kinderen met verschillende etnische achtergronden. Daarom kiezen wij er bewust voor om niet een specifieke

ationale feestdag of verjaardagen te vieren, maar om regelmatig aandacht te besteden aan de kinderen op een feestelijk manier. Hierbij kan gedacht worden aan een dagje uit of intern een dagje feestelijk af te sluiten.

“DOEN KIDS”

“Doen Kids” is een digitaal platform, die ervoor zorgt dat onze medewerkers niet meer eindeloos zoeken naar activiteiten die geschikt zouden kunnen zijn. Doen Kids biedt ons die mogelijkheid door middel van honderden goed uitgeschreven draaiboeken. Doen Kids is gericht op de volgende competenties:

- Taalontwikkeling
- Spelontwikkeling
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Motorische ontwikkeling
- Creatieve ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling

Activitheek van Doen Kids

In deze digitale bibliotheek vind je snel en eenvoudig een schat aan activiteiten die speciaal zijn uitgewerkt voor en door pedagogisch medewerkers.

Een korte introductie van activitheek kunt u bekijken via onderstaan link:

<https://www.youtube.com/watch?v=jUbJzsG6EkQ>

Hoe kun je het spelmateriaal inzetten in de normen en waardenoverdracht aan kinderen?

Rollenspellen

De speelhoek is een ideale plek om het eerste begin van normen en waarden eigen maken te oefenen in ‘sociaal wenselijk gedrag’. Het winkeltje heeft accessoires en verkleedkleding. De kinderen kunnen in deze hoek op gaan in hun rollenspel. In de rollenspellen kunnen kinderen sociale omgangsvormen oefenen, zoals op je beurt wachten in de rij voor de kassa en netjes iets vragen en ‘alsjeblieft’ en ‘dankjewel’ zeggen.

Pedagogisch Actief

In *Pedagogisch Actief* staan voor de belangrijke momenten tijdens een dag op het **kinderdagverblijf** concrete pedagogische acties beschreven. In *Pedagogisch actief* is te lezen hoe een beleid concreet wordt: wat doe je, en hoe doe je het? Ook zijn er beschrijvingen van activiteiten opgenomen die passen bij de belangrijkste competenties die kinderen ontwikkelen tijdens hun verblijf.

Met deze kwaliteit bevorderende methode wordt bereikt dat alle pedagogisch medewerkers de kinderen en hun ouders op dezelfde manier benaderen. *Pedagogisch actief* gaat in deze uitgave uit van senior pedagogisch medewerkers die de pedagogisch medewerkers op locatie ondersteunen. Dat maakt dit werkboek in de eerste plaats interessant voor de (senior) pedagogisch medewerkers en hun locatiemanagers en het geeft tegelijkertijd pedagogisch medewerkers in opleiding een concreet beeld van de werkzaamheden op het kinderdagverblijf.

Om *Pedagogisch Actief!* te worden zijn er drie hoofdonderdelen van belang die onderling nauw samenhangen en los van elkaar ook niet effectief zijn. Daarnaast zijn er twee subonderdelen geformuleerd. Deze vindt u in het kader hiernaast.

Kernonderdelen

1. De actieboeken Pedagogisch Actief! voor KDV en Pedagogisch Actief! voor BSO
2. De functie senior pedagogisch medewerker
3. Het activiteitenbeleid

Subonderdelen

1. Inrichtingsbeleid
2. Videowerkbegeleiding

Voor meer informatie over pedagogisch actief kunt u contact opnemen met ons of de website www.pedagogischactief.nl bezoeken.

Hoofdstuk 4: Observeren en signaleren

Door training en ervaring kan de pedagogisch medewerker problemen en afwijkend gedrag van de kinderen te signaleren. Na observeren en het verzamelen van signalen worden de ouders hierover ingelicht. Wij maken bij het observeren gebruik van de signalenlijst uit de Meldcode zodat wij richtlijnen hebben waar wij bij het observeren op moeten letten. Ook maken we gebruik van ons **signaleringsprotocol zorgkinderen**. Zo nodig, vragen we om ondersteuning van de pedagogisch coach.

In een observatie wordt een helder en duidelijk beeld beschreven van het kind. Een kind dat zich prettig en op zijn gemak voelt is open, nieuwsgierig, levenslustig, tevreden, ontspannen, vol zelfvertrouwen en evenwichtig, dit proberen te blijven stimuleren.

Soms, door verschillende redenen, gaat de ontwikkeling van het kind niet goed. De ontwikkeling kan door omgevingsfactoren, karakter of (medische) afwijking een achterstand oplopen. Kinderen kunnen dit op verschillende manieren laten zien. Kenmerken kunnen zijn: gesloten, afwerend, lusteloos, ontevreden, gespannen, onzeker of onevenwichtig gedrag. Het observeren van het welbevinden en betrokkenheid van het kind kan een goed instrument zijn om het functioneren van het kind op de BSO beter en prettiger te laten verlopen. De mentor van het kind informeert de ouders voorzichtig en zorgvuldig over haar zorgen betreffende hun kind en bespreekt eventueel een stappenplan/plan van aanpak. Die hen kan helpen de weg te vinden naar deskundig hulp. Het gesprek met ouders vindt minimaal 1 keer per jaar plaats. Bij dringende zorgen op het gebied van de ontwikkeling, worden ouders eerder of meerdere malen uitgenodigd voor een gesprek. Het doel van het gesprek, wordt zorgvuldig voorbereid, waarbij de betrokkenheid van ouders centraal staat.

4.1 *Signalering zorgkinderen in de praktijk*

De verantwoordelijkheid ligt bij de mentor van het kind, zij is ook het aanspreekpunt.

1. De pedagogisch medewerker maakt zich zorgen over een kind

- Waarover maak je je zorgen?
- Het kind observeren en observaties vastleggen d.m.v. het bijhouden van een logboek.
- Zorgen delen en bespreken met collega leidster(s) en pedagogisch coach.
- Observaties in een (verkennend) gesprek voorzichtig voorleggen aan de ouders.

2. Handelingen pedagogisch medewerker

- Inschakelen deskundigen: CJG²
- Eventueel inschakelen deskundige/pedagoge voor gerichte observatie. Dit met toestemming van ouders.
- Contact onderhouden met ouders.
- Ontwikkelingen en contacten vastleggen in rapportage.
- Opstellen plan van aanpak/stappenplan, dit in overleg met deskundige en werkbegeleider.

3. Plan van aanpak

- Observaties en informatie vastleggen
- Verzamelen gegevens over probleem/zorg - Jeugdteam
- Benaderen deskundigen betreffende voortgang/oplossing
- Overleggen met ouders

² JGZ staat voor Centrum Jeugd en Gezin

- Eventuele mogelijkheid doorverwijzing aangeven i.s.m. Jeugdteam/pedagoge. Zij verwijzen door naar externe hulpinstanties.

4. Nazorg

Specifieke informatie doorgeven/ bespreken met de basisschool waar het op zit. Ook zorgdocumentatie aan ouder meegeven.

Voor meer informatie, zie het **signaleringsprotocol zorgkinderen**.

Hoofdstuk 5: Groepssamenstelling

5.1 Groepssamenstelling/ stamgroepen

Kinderen worden bij ons ingedeeld en opgevangen op een eigen basisgroep. Een basisgroep is een vaste groep in een passend ingerichte groepsruimte.³

De groep is samengesteld volgens de normen uit de Wet Kinderopvang:

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal feitelijk gelijktijdig aanwezige kinderen in de groep bedraagt ten minste:

Huidige BKR

1 beroepskracht per 11 aanwezige kinderen in de leeftijd vanaf 4 jaar.

1 beroepskracht per 11 aanwezige kinderen in de leeftijd vanaf 8 jaar.

BKR per 1 juli 2024

De beroepskracht-kindratio (BKR) wordt per 1 juli 2024 berekend op locatieniveau. Nu wordt dat nog berekend op groepsniveau. Door de BKR te berekenen op locatieniveau, wordt het aantal pm'ers berekend op het totaal aantal kinderen op de locatie en niet op het aantal kinderen binnen de basisgroep. Op die manier is er meer ruimte om kinderen in te delen in een basisgroep die past bij de behoeften en ontwikkelingen van een kind.

De basisgroep bestaat uit maximaal twintig kinderen in de leeftijd van 4 jaar tot de leeftijd waarop het basisonderwijs voor die kinderen eindigt.

Groep	Grootte	Max. aantal kinderen	Max. aantal leidsters
Groep 1 4 tot 12 jaar	70m2	20	2

Naast kinderen van basisschool de Zuidwester worden er ook kinderen opgevangen van de Anne Frankschool.

Onze BSO is toegankelijk voor alle kinderen in de basisschoolleeftijd. Kinderen van hoog- en laagopgeleide ouders, veel en weinig verdienende ouders, voor kinderen uit alle etnische bevolkingsgroepen, en voor kinderen van allerlei soorten scholen, variërend van openbare-, bijzondere- en speciaal onderwijs. Er valt voor alle samenstellingen iets te zeggen. Waarom wij hebben gekozen voor een gemengde groepssamenstelling?

Hieronder lichten we die keuze toe voor gemengde groepssamenstelling:

- ✓ Jonge kinderen worden gestimuleerd in hun spel door oudere kinderen;
- ✓ Kinderen kunnen gedurende de hele opvangperiode in dezelfde groep blijven;
- ✓ Het benadert de huiselijke sfeer;
- ✓ Kinderen uit één gezin kunnen bij elkaar in de groep;

³ Beleidsregels Kwaliteit Kinderopvang, Artikel 1 Definitie

- ✓ Oudere kinderen kunnen hun zorgzaamheid ontwikkelen voor jonge kinderen;
- ✓ Kinderen leren rekening houden met elkaar;
- ✓ Kinderen worden gestimuleerd voor zichzelf op te komen.

5.2 Dagprogramma

Dagprogramma schoolweken

Het dagprogramma van de BSO tijdens de schoolweken ziet er als volgt uit;

- 15.00 uur Anne Frank school is uit, kinderen worden opgehaald;
- 15.10 uur Kinderen worden vervoerd of lopen onder begeleiding naar de BSO locatie;
- 15.30 uur Zuidwester is uit, kinderen worden opgehaald;
- 15.40 uur Handen wassen en helpen met het dekken van de tafel
- 16:00 uur Aan tafel, kinderen krijgen een broodmaaltijd of warme maaltijd (woensdag) aangeboden;
- 16:30 uur Vrijspelen of deelnemen aan een activiteit;
- 17:15 uur Handen wassen en aan tafel, kinderen krijgen fruit en drinken aangeboden;
- 17:30 uur Vrijspelen of deelnemen aan een activiteit;
- 18:00 uur Ophaalmoment, laat de groepsruimte netjes achter;
- 18:15 uur BSO sluit, alle kinderen zijn opgehaald.

Dagprogramma vakantieweken

Het dagprogramma van de BSO tijdens de vakantieweken ziet er als volgt uit;

- 07:30 uur Kinderen worden door ouders gebracht en mogen vrijspelen;
 - 09:00 uur Alle kinderen zijn op de BSO gebracht. Het vakantieprogramma gaat van start;
 - 09:30 uur Ontbijt;
 - 10:15 uur Activiteit, buitenspelen, vrijspelen of een uitje;
 - 13:00 uur Warme maaltijd;
 - 14:00 uur Vervolg van het vakantieprogramma;
 - 15:00 uur Kinderen krijgen drinken, een tussendoortje en fruit aangeboden;
 - 15:30 uur Vervolg van het vakantieprogramma;
 - 17:30 uur Ophaalmoment, laat de groepsruimte netjes achter;
 - 18:00 uur BSO sluit, alle kinderen zijn opgehaald.
- *Tussendoor krijgen de kinderen nog wat te drinken aangeboden.

5.3 De dienstroosters

BSO Zuidwester heeft ruime openingstijden tijdens de vakantieopvang dagen en is 10,5 uur geopend. Wij werken met verschillende diensten. Bij een openingstijd van 10 uur of langer kunnen ten hoogste drie uur per dag, niet aaneengesloten, minder beroepskrachten ingezet worden dan volgens de beroepskracht-kindratio vereist is, volgens de drie-uursregeling. De afwijking betreft maximaal anderhalf aaneengesloten uren en tijdens de voor dat kindercentrum gebruikelijke middagpauze gedurende maximaal twee uur aaneengesloten.

Drie uursregeling BSO Zuidwester BKR

De Wet Kinderopvang staat toe dat er op vastgestelde momenten minder beroepskrachten aanwezig zijn. Bij tien aaneengesloten openingsuren mogen de beroepskrachten maximaal 3 uur per dag alleen staan op de groep met een kind aantal boven het wettelijk vastgesteld kindratio. Minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers moet aanwezig zijn tijdens die 3 uur. Deze 3 uur kan per locatie verschillend worden ingezet, afhankelijk van het rooster en het aantal aanwezige kinderen. Het is per januari 2018 wettelijk verplicht hier duidelijk inzicht aan te geven.

Zo werkt de drie-uursregeling voor BSO Zuidwester

Gedurende reguliere schoolweken kan voor de buitenschoolse opvang ten hoogste een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet dan volgens de BKR (beroepskracht-kindratio) is vereist. In de praktijk is dit nooit het geval omdat onze pedagogisch medewerkers gedurende een reguliere schooldag hun BSO-dienst combineren met de dagopvang op het KDV. Dit houdt in dat zij voor de start van hun BSO-dienst al met pauze zijn geweest. Beslaat de opvang van de kinderen de gehele dag, bijvoorbeeld tijdens vakanties, dan geldt de regel van de pedagogisch medewerker/kindratio (BKR) hetzelfde als bij de hele dagopvang. Er mag dan drie uur worden afgeweken van de BKR.

Informatie vooraf:

Het totaal aantal kinderen die geplaatst kunnen worden op de BSO-ruimte bedraagt 20. Dit houdt in dat er in principe nooit meer dan 2 pedagogisch medewerkers nodig zijn op de BSO als we het kindratio volgen dat 1 pm'er maximaal 11 kinderen mag opvangen. Deze 2 pedagogisch medewerkers hebben tijdens gehele dagen de volgende diensten:

BSO medewerker 1: 07:30 tot 17:00

BSO medewerker 2: 09:00 tot 18:00

Wanneer wijken wij af:

Tijdens schoolweken VSO

Wijken we niet af van de BKR.

Tijdens schoolweken NSO

Wijken we niet af van de BKR.

Tijdens schoolweken NSO op de woensdag

Wijken we niet af van de BKR.

Tijdens schoolvakanties en studiedag

Om **07:30** opent bij ons BSO medewerker 1 de deuren. BSO medewerker 2 sluit om **9:00** aan. Mocht het nodig zijn dan sluit BSO medewerker 2 eerder aan, namelijk om 08:00. Hierover houden BSO medewerker 1 en 2 nauw contact. De leidsters hebben vervolgens in de middag de gelegenheid om een 1 uur met pauze te gaan. Van **13:00 tot 14:00** gaat de BSO medewerker 1 met pauze en BSO medewerker 2 gaat van **14:00 tot 15:00** uur. Daarmee wijken we in de middag **2:00 uur** af. In de middag, van 17:00 uur tot 18:00 kunnen we ook nog een **1 uur** afwijken als BSO medewerker 1 naar huis gaat. In de praktijk komt dit zelden voor omdat de meeste kinderen of niet zijn gekomen vanwege de vakantie of al naar huis zijn. Al met al is de regelmaat dat we over de gehele dag **2 uur** afwijken van de BKR.

5.4 Verlaten van de basisschoolruimte

De BSO bevindt zich in een eigen lokaal van de basisschool de Zuidwester in de wijk Bouwlust. Kinderen verlaten het lokaal om buiten te spelen op het schoolplein of buiten te spelen op een van de openbare speelplaatsen. Het buitenspelen gebeurt altijd onder begeleiding van 1 pedagogisch medewerker. Tijdens de vakanties kan het lokaal verlaten worden om uitstapjes met de groep te ondernemen.

Wij beschikken over ruime speelplaatsen om de school. Wij zullen de kinderen van de BSO dan ook zo veel mogelijk stimuleren om buiten te spelen. Een van de manieren waarop wij dit doen is door

het aanbieden van buitenspeelgoed en bewegingsactiviteiten. Denk hierbij aan fietsen, steppen, skeeleren, voetballen, spelletjes als twister en kegelen en een watertafel.

Zowel voor ons pand als achter ons pand zijn openbare speeltuinen met glijbanen, schommels en andere aantrekkelijke speelattributen voor de BSO doelgroep. Daarnaast is er op 1 minuut loopafstand een Richard Krajicek Playground. De Playground Bouwlust heeft een groot grasveld waarop kan worden gevoetbald. Ook is er een verhard veldje waarop voetbal en basketbal kan worden gespeeld en een speeltuin.

Op de Playground is een speelterrein met diverse sport- en spelmaterialen, het zogenaamde 'Haagse Hopje', waar onder andere voetbal-, basketbal-, tennis- en skate benodigdheden geleend kunnen worden. Er is toezicht op de Playground. Verder kunnen wij uitwijken naar het park/ recreatiegebied 'de Uithof' en eens in de zoveel tijd uitjes ondernemen naar bijvoorbeeld Avonturia de Vogelkelder, wat eveneens dicht in de buurt is. Zowel binnen ons pand als buiten ons pand zal altijd toezicht en begeleiding zijn van pedagogisch medewerkers met eventueel ondersteuning van stagiaires.



Deel van Richard Krajicek Playground

Hoofdstuk 6: De medewerkers

6.1 De Pedagogisch medewerkers

Onze fulltime medewerkers werken maximaal 4 om 5 dagen per week. Ook hebben wij medewerkers die parttime bij ons werken. Iedere stamgroep heeft maximaal 3 pedagogisch medewerkers. Een vast gezicht op vaste dagen is belangrijk voor de *emotionele veiligheid* van de kinderen.

Naast de pedagogisch medewerkers met het minimaal vereiste niveau, hebben wij binnen kinderdagverblijf Future Kids/ BSO Zuidwester medewerkers met HBO niveau. Deze dragen de verantwoordelijkheid voor het coachen en begeleiden van de pedagogisch medewerker. Voor de werkbegeleiding zijn plannings gemaakt over een jaar, waarbij de ontwikkeling en het goed functioneren van de pedagogisch medewerkers centraal staat.

Vaste-gezichtencriterium

Ieder kind heeft maximaal drie vaste beroepskrachten waarvan er dagelijks minimaal één werkzaam is op de groep van het kind. De koppeling van vaste pedagogisch medewerkers aan kinderen geldt behoudens ziekte, verlof of vakantie. Het vaste-gezichtencriterium is geen verplichting voor de BSO. Wij streven er wel naar om kinderen een gevoel van *emotionele veiligheid* te bieden.

Mentorschap

Elk kind heeft een mentor die het kind kent. Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. De mentor is daarom een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. Bij het koppelen van het kind aan een mentor, proberen wij het kind aan de pedagogisch medewerker te koppelen die het kind het meeste ziet gedurende de week. In ons digitaal kindsysteem Kidsadmin wordt vastgelegd wie de mentor van het kind is. Dit is daarnaast ook te zien voor ouders via het ouderportaal. Het intakegesprek voorafgaand of tijdens het wennen, waarin alle belangrijke zaken rondom het kind doorgegeven worden door de ouders, wordt bij voorkeur gevoerd door de mentor. De mentor is aanspreekpunt voor ouders, het kind zelf en derden (mits ouders hiervoor toestemming hebben gegeven). Ieder kind op ons kinderdagverblijf heeft een persoonlijke mentor.

- De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind.
- De mentor is het vaste aanspreekpunt voor de ouder/verzorger.
- De mentor voert de gesprekken naar aanleiding van de observaties.

Verantwoordelijkheden en taken van de Mentor:

Aan ieder kind wordt een vaste mentor toegekend. De mentor start met een 1 op 1 gesprek met het kind, dat aan hem/haar is toegekend. In dit gesprek wordt op kindniveau uitgelegd wie zijn/haar mentor is en wat de rol is van de mentor en wat het kind van de mentor mag verwachten. Dit wordt genoteerd in het digitaal kind dossier, zodat ouders ook direct op de hoogte zijn, dat het gesprek heeft plaatsgevonden.

De mentor volgt hoe een kind zich ontwikkelt. De mentor zorgt ervoor dat speciale wensen rond de opvang bij alle pedagogisch medewerk(st)ers bekend zijn. Indien nodig regelt de mentor dat er afspraken gemaakt worden met betrekking tot de verzorging en/of begeleiding van het kind. Ook houdt de mentor hiervan de voortgang in de gaten.

Als er bijzonderheden zijn, is de mentor het eerste aanspreekpunt. De mentor bouwt een vertrouwensrelatie op met de ouders. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, zullen kinderen zich emotioneel veilig voelen op de kinderopvang.

De mentor observeert het kind en brengt hierover verslag uit aan de ouders. Dit houdt de mentor bij in het Digi-Dagboek. De mentor heeft de meeste informatie over 'haar' kinderen, kan zij bij uitstek met ouders/verzorgers meedenken.

Taken van de mentor

- Bijdrage leveren aan het intakegesprek en wenperiode op de groep.
- Houd het welbevinden van het kind in de gaten.
- Draagt zorg dat gemaakt afspraken worden nageleefd.
- Houd het digitale kinddossier bij waarin ouders ook dagelijks in mee kunnen lezen en communiceren.
- Draagt ervoor dat de overstap naar een andere groep of school duidelijk verloopt.
- Aanspreekpunt voor ouders m.b.t. de dagelijkse gang van zaken rondom het kind.
- Een coördinerende rol bij (langdurig) medicijngebruik (zie medicijnprotocol).
- Bij beëindiging van de opvang, houdt de mentor een eindgesprek(je) met de ouders en geeft eventuele bijzonderheden door aan de leidinggevende.

De mentor stimuleert het kind in zijn ontwikkeling.

Een mentor kan talenten in kinderen ontdekken en laten groeien, Een pedagogisch medewerker reikt die kansen al dagelijks aan voor alle kinderen, maar door het toewijzen van een aantal mentorkinderen kan de mentor zich extra op hun richten, De mentor zal gericht observeren en ontwikkelingskansen aanreiken. De Pedagogisch Medewerker kent 'haar' kinderen het beste en kan ze dus beter ondersteunen

De mentor zal doelen opstellen voor het kind die binnen de visie van de BSO vallen. Voorbeelden van doelen:

- Kinderen helpen om een positief zelfbeeld te ontwikkelen
- Kinderen helpen om vriendschappen aan te gaan met andere kinderen

6.2 Situatieschets: indien slechts één beroepskracht op de BSO aanwezig is.

Wij proberen te voorkomen dat er een beroepskracht alleen aanwezig is op ons BSO. Dit proberen wij in het personeelsrooster vast te leggen. Als het voorkomt dat een beroepskracht alleen aanwezig is, dan worden stagiaires als tweede aanwezige ingezet. Bij overmacht, door bijvoorbeeld ziekte, is 1 van de directieleden in het pand aanwezig, of word er een collega opgeroepen om aanwezig te zijn. Tevens zijn op schooldagen vanaf 07:30 leerkrachten en andere personen aanwezig in de basisschool.

6.3 Situatieschets: inzetten van 1 beroepskracht in afwijking van de beroepskracht-ratio.

Wij proberen dit te voorkomen maar indien zich ongewenst een situatie voordoet en een beroepskracht alleen aanwezig is in afwijking van de beroepskracht-kind-ratio, zetten wij met spoed een beroepskracht in die boventallig staat op 1 van onze andere locaties. Tot de tijd dat de invaller aanwezig is zal een stagiaire of 1 van de directieleden ondersteuning bieden.

6.4 Ondersteuning van pedagogische medewerkers door andere volwassene.

Invalkrachten

Iedere groep binnen ons kindercentrum heeft dagelijks zijn vaste pedagogisch medewerkers. Bij afwezigheid van een onze medewerkers door bijvoorbeeld ziekte of verlof is het nodig dat iemand anders haar werkzaamheden overneemt. Door een flexibele inzet van onze medewerkers kunnen wij meestal intern vervanging regelen. Daarnaast hebben wij vaste invalkrachten bij een 1 van onze andere vestigingen die bekend zijn met onze werkwijze. BSO Zuidwester kan op deze manier garanderen dat ook bij afwezigheid van de vaste pedagogisch medewerkers, de kinderen in vertrouwde handen zijn. Net als onze vaste medewerkers beschikken ook onze invalkrachten over een Verklaring Omtrent Gedrag en de kwalificaties om te werken als pedagogisch medewerker.

6.5 Ouders en vrijwilligers

Ouders of vrijwilligers worden in principe niet ingezet bij de ondersteuning van de pedagogisch medewerkers, tenzij het activiteiten betreft waar extra toezicht bij nodig is, zoals bijvoorbeeld een uitje. Het gaat dan om het inzetten van ouders als extra paar handen en ogen. Ouders begeleiden de groep alleen onder verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerkers en worden niet in de BKR meegerekend.

6.6 Stagiaires

Om aankomende beroepskrachten de kans te geven ervaring op te doen binnen de kinderopvang, kunnen er jaarlijks een aantal stagiaires bij BSO zuidwester stagelopen. Zowel de kinderen als de stagiaire zelf hebben er belang bij vertrouwd met elkaar te raken. Alle activiteiten en werkzaamheden van de stagiaires vinden plaats onder begeleiding van onze medewerkers. Gedurende de stage worden de stagiaires boventallig ingezet. Dit houdt in dat het team van vaste pedagogisch medewerksters wordt aangevuld met een stagiaire. Belangrijke voorwaarde die wij stellen bij het begeleiden van stagiaires, is dat de professionaliteit en de kwaliteit gewaarborgd blijven. Deze voorwaarde en een aantal gedragsregels zijn opgenomen in een procedure en wordt besproken met alle stagiaires vóór aanvang van hun stageperiode. Aan het eind van de stage kan de stagiaire, bij gebleken geschiktheid, door ons in de gelegenheid gesteld worden om bij ons te komen werken. Alle stagiaires moeten voor plaatsing de VOG overleggen. Ons kindercentrum is een officieel erkent **Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven** leerbedrijf.

Formatieve inzet betekent dat de stagiair geheel of gedeeltelijk meetelt in de berekening van de BKR, dus als volwaardig groepsleidster op de groep staat. In de huidige cao-afspraken is formatieve inzet onder bepaalde voorwaarden mogelijk voor de BOL⁴ stagiaires in afstemming met de stagebegeleider bij het ROC. Ook de stagiaire (beroep opleidende leerweg) kan onder bijzondere omstandigheden (ziekte, vakantie) beperkt formatief ingezet worden. Daarnaast kunnen beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires boven-formatief worden ingezet, als extra ondersteuning. Mits aan de randvoorwaarden wordt voldaan, zoals verantwoorde kinderopvang en voldoende en kwalitatief goede begeleiding. Het aandeel van het aantal stagiaires dat formatief wordt ingezet is niet groter dan een derde van het personeelsbestand aan pedagogisch medewerkers op een kindercentrum. Daarnaast kunnen beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires nog steeds boven-formatief worden ingezet, als extra ondersteuning.

⁴ BOL staat voor Beroeps Opleidende Leerweg

6.7 Pedagogisch coach

De functie Pedagogisch coach kenmerkt zich door het als allround coach verbeteren van de pedagogisch kwaliteit van dienstverlening en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers op het aandachtsgebied. De Pedagogisch Coach fungeert als spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering hiervan. De taken van deze pedagogisch beleidsmedewerker/ -coach is het ondersteunen en begeleiden van de PW-ers bij de dagelijks gang van zaken.

Coachen van medewerkers:

- Helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten en/ of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden in relatie tot het pedagogisch beleid en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften. Stelt een (individueel/ groepsgerichte) coachplan op en/ of faciliteert in het opstellen daarvan.
- Draagt bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de betreffende groep kinderen (ook in complexe situaties). Treedt afhankelijk van de situatie begeleidend, stimulerend of interveniërend op.
- Bewaakt de kwaliteit van het functioneren van medewerkers en bespreekt dit met de leidinggevende (n.a.v. video interactie begeleiding en individuele coachgesprekken).
- Draagt bij aan de professionele ontwikkeling van medewerkers en aan deskundigheids- en kwaliteitsbevordering.
- Bewaakt het kwaliteitsniveau van het pedagogisch beleid binnen de organisatie, evalueert het uitgevoerde beleid en doet verbetervoorstellen.
- Ondersteunt medewerkers bij het observeren van de kinderen

In ons coachplan kunt u lezen waar de speerpunten liggen.

6.8 VOG en continu screening

Onze medewerkers zijn in het bezit van een 'Verklaring Omtrent het Gedrag' en staan in het Personen Register. De verklaring omtrent het gedrag van onze medewerkers zijn vóór aanvang van de werkzaamheden aan het management overgelegd en zijn op dat moment niet ouder dan twee maanden. Daarnaast zijn de medewerkers vóór aanvang van de werkzaamheden gekoppeld aan ons bedrijf. Goede betrouwbare pedagogisch medewerkers zijn van groot belang. Wij nemen de sollicitatieprocedure erg serieus en vragen bij referenties na of deze oude werkgevers tevreden zijn over de geleverde diensten. Nieuwe pedagogisch medewerkers draaien eerst een paar uur mee om te kijken of ze passen in het team.

6.9 Voertaal

De voertaal binnen ons kinderdagverblijf is Nederlands. Aan de ouders die de Nederlandse taal niet verstaan, worden de overdrachten in het Engels gedaan. Als dit niet lukt, wordt een ouder gevraagd om een persoon uit zijn/ haar eigen netwerk aan te wijzen die wel de taal spreekt. Deze kan dan gebeld worden bij bijzonderheden, om te vertalen.

Hoofdstuk 7: Wennenbeleid

7.1 Extern wenenbeleid

Dit wil zeggen het wenen van nieuwe kinderen op onze BSO. De eerste dagen dat een kind naar een nieuwe opvang gaat, is zeer belangrijk voor een kind. Wij doen onze uiterste best om het kind de zorg en aandacht te geven die het deze eerste dagen nodig heeft zodat het kind zich snel *emotionele veilig* kan voelen bij ons op de opvang. Ook voor ouders heeft het starten op een nieuwe opvang een grote inpakt. Ouders moeten de groepsleiding leren kennen en vertrouwen krijgen. De mentor van het kind neemt de eerste periode ruim de tijd om ouders aan te geven hoe de opvang dag is verlopen.

Om nieuwe ouders en hun kind de zorg en aandacht te kunnen geven die nodig is, spreken wij bij de intake een wenperiode af. Wenkinderen worden meegeteld in de BKR. Gemiddeld worden er 2 wendagen afgesproken met een opbouw in tijd. Deze wenperiode kan in overleg aangepast worden aan de behoefte van het kind. Het ene kind heeft langer de tijd nodig om op de opvang te wenen dan het andere kind. Wanneer wij merken dat het kind tijdens de wendag moe wordt of het wenen te lang duurt, zal de mentor de ouders bellen om te vragen of zij hun kind op kunnen halen. Wij vinden het belangrijk dat de eerste dagen het kindje een positieve ervaring heeft op de opvang en proberen hierbij de dag plezierig af te sluiten.

7.2 Intern wenenbeleid

Bij het doorstromen van kinderen van onze kinderdagverblijf groepen naar de basisscholen en onze BSO-groepen, zorgt de mentor van het kind voor een overdracht. In de gehele periode dat een kind op ons kinderdagverblijf heeft gezeten, houdt de mentor van het kind bij hoe de ontwikkeling van het kind verlopen is. De oude mentor geeft de nieuwe mentor een telefonische overdracht wanneer het kind over gaat naar BSO. Dit wordt ook wel een koude overdracht genoemd.

Hoofdstuk 8: Ouderbeleid

8.1 Overdrachten

Dagelijks is er een overdrachtsmoment dan vragen onze pedagogisch medewerkers de ouders over bijzonderheden. Na het weekend wordt aan de ouders gevraagd hoe het weekend geweest is. Gedrag en gemoedstoestand van een kind kan hierdoor beter begrepen worden door de pedagogisch medewerkers. Zij kunnen dan hun manier van benadering hierop aanpassen. Bijvoorbeeld een kind dat moe oogt en erg hangerig is na een druk weekend. Dit kind krijgt de mogelijkheid om te rusten of er wordt een rustig activiteit zoals boekje lezen aangeboden. Daarnaast werken wij met een digitale rapportage, hierin kunnen ouders op elk gewenst moment terugkijken of er bijzonderheden zijn geweest en ook kunnen ouders digitaal hierop reageren. De rapportages worden wekelijks bijgehouden door onze pedagogisch medewerkers. Bij algemene zaken krijgen ouders een mail, waarin ze geïnformeerd worden.

8.2 Oudercommissie

De Wet Kinderopvang stelt dat ieder kindercentrum zijn eigen oudercommissie dient te hebben. Een oudercommissie is een groep van betrokken ouders die gezamenlijk een bijdrage willen leveren aan de kinderopvang waar hun kinderen verblijven. De belangrijkste taak van de oudercommissie is het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de opvang. Dat kan de oudercommissie doen door gevraagd en ongevraagd adviezen aan het management uit te brengen op basis van haar wettelijke adviesrechten. Omdat een oudercommissie de vertegenwoordiger van de andere ouders in het kinderdagverblijf is, dient ze hen op de hoogte te houden van haar werkzaamheden en zelf ook op de hoogte te blijven van wat er onder de ouders speelt. Voor meer informatie kunt u het Reglement Oudercommissie inzien die u op kunt vragen bij de leidinggevende.

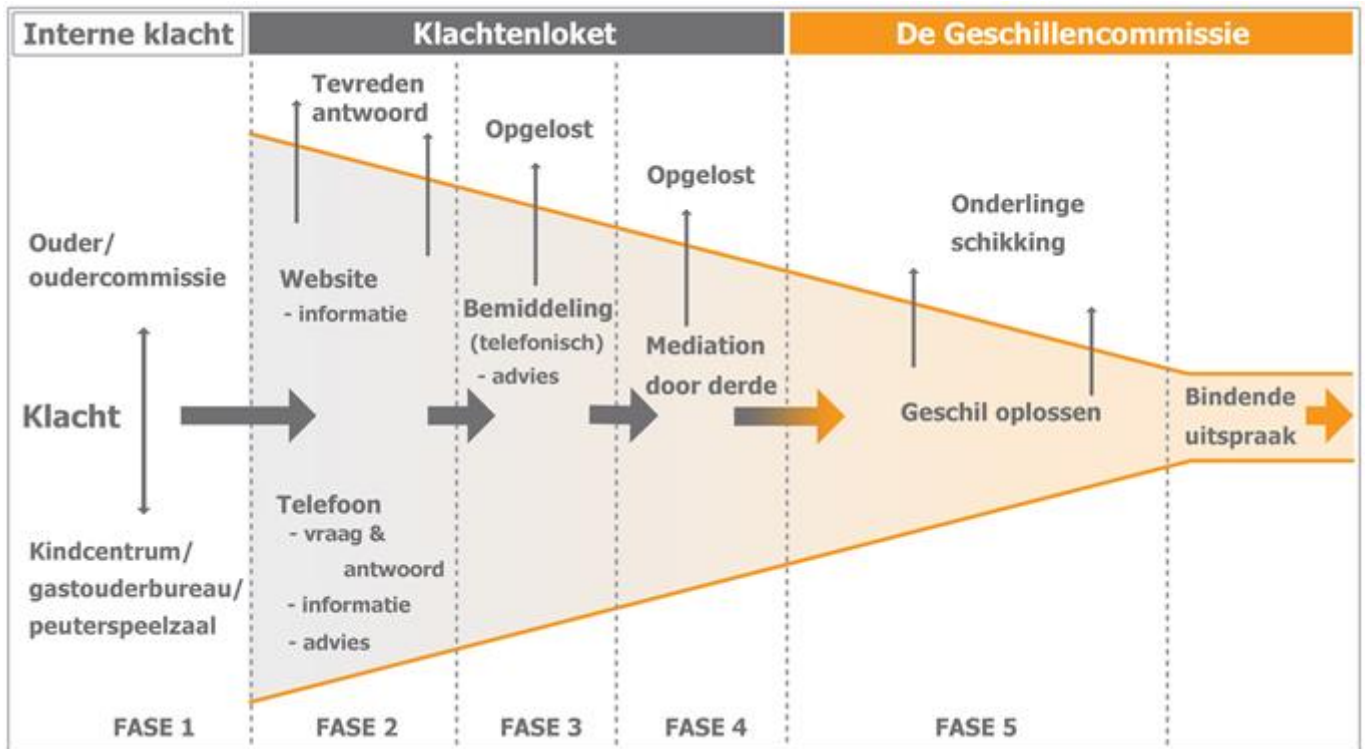
BSO is continu opzoek naar nieuwe leden omdat er ieder jaar weer een aantal betrokken ouders vertrekken omdat hun kind(eren) de opvang verlaten. Heeft u interesse, dan kunt u contact opnemen met de leidinggevende die u in contact zal brengen met de voorzitter.

8.3 Klachtencommissie/ www.degeschillencommissie.nl

Kinderopvang is mensenwerk. Communicatie tussen pedagogisch medewerker en ouders is hierbij van belang, want een klacht ontstaat veelal wanneer communicatie stroef verloopt of zelfs helemaal stopt. Of wanneer iemand te laat, niet of onjuist geïnformeerd is.

Ons kinderdagverblijf zal de communicatie in dergelijke situaties weer op gang proberen te brengen. Bij de behandeling van een klacht door ons kinderdagverblijf zijn onze uitgangspunten dat wij de klacht serieus nemen, dat het probleem zo snel mogelijk verholpen wordt en dat het probleem, het liefst door degene die in eerste instantie bij de betrokken is, verholpen wordt.

De Wet Kinderopvang verplicht kinderdagverblijven om aangesloten te zijn bij een onafhankelijke klachtencommissie.



Bron: Klachtenloket Kinderopvang

Onafhankelijke begeleiding

Mocht de ouder ondersteund willen worden door een onafhankelijke partij bij onze interne klachtenprocedure, dan kunnen zij zich wenden tot het Klachtenloket Kinderopvang. Medewerkers van het Klachtenloket Kinderopvang lezen of luisteren naar de klacht of vraag van de ouders en zij kunnen de ouders advies geven over welke stappen zij het best kunnen zetten. Zij hebben kennis van alle vormen van kinderopvang, de regelingen die daar gelden en van klachtbehandeling. Zij staan los van De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen en behandelen alle informatie vertrouwelijk.

In een aantal gevallen kan het Klachtenloket Kinderopvang ook telefonisch bemiddelen tussen de ouder en de organisatie.

Klachtenloket Kinderopvang

<https://www.klachtenloket-kinderopvang.nl/ouders/>

Externe klachtenregeling

Wanneer het geschil tussen ouders of oudercommissie en de organisatie niet wordt opgelost, kan de klacht worden ingediend bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Met deze formele stap wordt de klacht een geschil genoemd. De kosten van de behandeling van een klacht bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen bedragen vijftientig euro. Dit is het bedrag dat De Geschillencommissie rekent voor het behandelen van de klacht van de ouder. Dit geld krijgt de ouder echter terug wanneer de klacht gegrond wordt verklaard. Als De Geschillencommissie de ouder in het gelijk stelt, wordt Future Kinds verplicht om de ouder dit bedrag terug te betalen. In dat geval zijn er voor de ouder geen kosten aan de procedure verbonden.

De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen doet bindende uitspraken.

Geschillencommissie Kinderopvang

<https://www.degeschillencommissie.nl/over-ons/commissies/kinderopvang-en-peuterspeelzalen/>

8.4 Extra dagdelen en incidenteel ruilen

Gebruik maken van extra opvang, anders dan de vaste dagen van een kind, is altijd mogelijk. Mits de groep dit toelaat qua kinderaantal. Er wordt ten aller tijde gekeken naar de beroepskracht-ratio, waar nodig of mogelijk worden hierin maatregelen getroffen om wel te voldoen aan de beroepskracht-ratio. Dit doormiddel van invalkrachten.

Als extra service bieden wij ouders de mogelijkheid om een opvang dag te kunnen ruilen. Een ruil dag kan alleen goedgekeurd worden wanneer de BKR niet overschreden wordt. Voor ruildagen geldt hetzelfde als voor extra opvangdagen.

Hoofstuk 9: Veiligheid

Veiligheid

Het is van belang dat mogelijke gevaren binnen ons kinderdagverblijf en binnen onze buitenruimte in kaart zijn gebracht en keuzes rondom de inrichting van de binnen- en buitenruimte verantwoord zijn.

Door alle wet- en regelgeving lijkt het spelen bedreigt te worden. De pedagogen van het pedagogenplatform zeggen daarom: "Beperk de veiligheidseisen tot de werkelijk noodzakelijke zodat er ook daadwerkelijk bewegingsruimte voor onze kinderen ontstaat." Wij delen deze mening.

Onze pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van mogelijke gevaren. Met de afspraken en regels zorgen zij ervoor dat de risico's zo minimaal mogelijk zijn. Wij maken minstens 1 maal per jaar een Veiligheid en Gezondheidsbeleid op en deze wordt zo nodig aangevuld of aangepast. Hiermee worden alle mogelijke risico's in kaart gebracht en worden er acties uitgevoerd om de risico's te minimaliseren en waar mogelijk uit te sluiten. De Veiligheid en Gezondheidsbeleid wordt jaarlijks gecontroleerd door een kinderopvang inspecteur van het GGD. De map met Veiligheid en Gezondheidsbeleid ligt ter inzage op het kantoor van onze locatie.

Regels en afspraken m.b.t. de veiligheid

Wij werken volgens het handboek van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid Gezondheidsrisico's in een kindercentrum of peuterspeelzaal (0-4 jarigen).⁵

In een groep zijn afspraken en regels nodig om veiligheid te bieden. Binnen onze kinderopvang hanteren wij een veiligheidsbeleid. De volgende afspraken en regels komen hier o.a. in voor:

- Laat tassen en jassen niet op de groep liggen;
- Leer kinderen dat ze binnen niet mogen rennen;
- Let bij het openen en sluiten van de deuren dat er geen kinderen achter zitten;
- Huisdieren zijn niet toegestaan op ons kinderdagverblijf;
- Kinderen mogen niet alleen in een groepsruimte verblijven. Er moet ten allen tijden een pedagogisch medewerker bij de kinderen aanwezig zijn.
- Privé mobiele telefoons die de aandacht kunnen afleiden van leidsters, mogen niet op de groepen worden meegenomen.
- Schuif- en steekspeldjes, die gebruikt worden, bij het dragen van een hoofddoek, zijn niet toegestaan tijdens werktijden op de groepen.

Veilig spelen in de zon

Verbranden door de zon is gevaarlijk en slecht. Als het even kan vermijden we de zon tussen 12.00 uur en 15.00 uur. We smeren alle kinderen dagelijks meerdere malen in, ook de kinderen die in de schaduw spelen. We gebruiken minimaal een beschermingsfactor 50. Op bewolkte dagen smeren we de kinderen ook in. Ook al is het bewolkt, de ultraviolette (UV) straling bereikt toch de aarde. Er wordt regelmatig drinken aangeboden, in de vorm van water of verdunde limonadesiroop. (protocol hitteplan, gaat tijdens deze periode van kracht)

⁵ Bron:
[http://www.hvdgm.nl/ufc/file2/hgm_internet_sites/unknown/00a46b955471bfd4be6c6bb8b32bcb0c/pu/Gezondheidsrisico s in een kindercentrum of peuterspeelzaal 0 4.pdf](http://www.hvdgm.nl/ufc/file2/hgm_internet_sites/unknown/00a46b955471bfd4be6c6bb8b32bcb0c/pu/Gezondheidsrisico_s_in_een_kindercentrum_of_peuterspeelzaal_0_4.pdf)

Gezondheid

Buiten leven is gezond voor kinderen. In de buitenlucht doen kinderen vitamine D op uit het zonlicht. Vitamine D is een [vet oplosbare](#) vitamine. Het is belangrijk voor sterke botten en tanden en bevordert de opname van de mineralen [calcium](#) en [fosfor](#) in het lichaam.⁶ De zuurstofopname in het lichaam is buiten beter. Zuurstof die nodig is voor de opbouw van (cellen in) het lichaam. Voor het opbouwen van weerstand is contact nodig met de buitenwereld. Het immuunsysteem komt pas tot ontwikkeling wanneer een kind in aanraking komt met ziekteverwekkers. Onderzoek heeft uitgewezen dat er een positief verband bestaat tussen ons geestelijke, fysieke en spirituele welzijn en ons contact met de natuur. Onderzoek heeft aangetoond dat jonge kinderen met concentratieproblemen en andere stoornissen (bijvoorbeeld ADHD) baat hebben bij natuurbelevingen. Wetenschappers stellen dus vast dat kinderen, naast voldoende voeding en slaap, ook direct contact met de natuur nodig hebben. Een grote groep kinderen van tegenwoordig lijdt aan bewegingsarmoede en obesitas. Buitenspelen zet kinderen aan tot fysieke activiteit. Buiten is er de mogelijkheid om spelactiviteiten te doen die (vooral) de grove motoriek stimuleren waardoor spieren zich vollediger en krachtiger ontwikkelen. Buitenspelen helpt om de bewegingsarmoede tegen te gaan. Door de grotere, grovere en snellere bewegingen (zoals rennen, hinkelen, fietsen) verbranden kinderen meer calorieën. Ook binnen willen wij beweging blijven stimuleren, door huppel en dans bij kinderdeuntjes. We maken regelmatig gebruik van de openbare parken in de buurt (Zuiderpark, Madestein en Buitenhof), om lekker te wandelen of een ander activiteit.

Ziektebeleid

Het is niet eenvoudig te bepalen van wanneer een kind ziek is. Wij vinden een kind ziek wanneer een kind zich zichtbaar niet lekker voelt en extra zorg nodig heeft, een kind koorts heeft (boven de 38,5 °C) en wanneer een kind een (kinder-)ziekte heeft die geweerd moet worden op kindercentra volgens het handboek van de GGD. Wordt uw kind ziek op ons kinderdagverblijf, dan belt de pedagogisch medewerker u met het verzoek uw kind zo spoedig mogelijk op te komen halen. Een ziek kind heeft extra aandacht, rust en verzorging nodig en deze specifieke individuele aandacht kan ons kinderdagverblijf het zieke kind niet bieden. Tevens kan een ziek kind andere kinderen besmetten. Bij het intakegesprek bespreken we ons ziektebeleid met ouders en verwijzen naar dit document in het ouderportaal. Wij houden het handboek van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid, Informatie over ziektebeelden voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang van Maart 2016 aan. <http://www.rivm.nl/dsresource?objectid=b494a74d-3abb-4222-894c-924b3fcf6480&type=org&disposition=inline>

Kindermishandeling

Beroepskrachten dragen een bijzondere en directe verantwoordelijkheid voor de veiligheid van kinderen met wie zij beroepshalve in aanraking komen. Ons kinderdagverblijf draagt verantwoordelijkheid voor het signaleren van kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na het signaleren. Onze medewerkers kunnen hierin een duidelijke taak vervullen. Zij zien de kinderen regelmatig en kunnen opvallend of afwijkend gedrag signaleren. Wij werken volgens een 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling bestemd voor alle beroepskrachten werkzaam in de branche kinderopvang'. In de meldcode staat ook beschreven hoe om te gaan met grensoverschrijdend gedrag door personeel en een stappenplan wat te doen bij grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. In de meldcode staat een routekaart die stapsgewijs de verschillende fasen in de route beschrijft, deze zijn binnen handbereik te vinden op iedere groep. In onze meldcode zijn de verantwoordelijkheden van de medewerkers van ons kinderdagverblijf uitgesplitst in taken en bevoegdheden.

⁶ Bron: <http://www.vitamine-info.nl/> Vitamine Informatie Bureau

Onze meldcode ligt ter inzage op de locatie. We besteden hier ook extra aandacht aan in onze teambijeenkomsten. Zo is er een aandachtfunctionaris die te allen tijde geraadpleegd kan worden, bij signalen en vermoedens van kindermishandeling.

Vervoer en verzekering

Elke automobilist is volgens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorvoertuigen (WAM) verplicht zich te verzekeren tegen schade aangebracht aan derden. Derden zijn in dit geval ook de inzittenden van de auto. Kinderen die met instemming van de leiding van Future Kids in een auto vervoerd worden, ook al is het een ouder die rijdt, zijn verzekerd onder de WAM verzekering van de organisatie. De wegenverkeerswet (1994) hanteert geen getalsmatige norm ten aanzien van het aantal te vervoeren kinderen. De basisregel is dat de verkeersveiligheid niet in gevaar mag worden gebracht. Belangrijk is natuurlijk wel het aantal personen dat verzekerd is volgens de polisvoorwaarden. Future Kids richt zich geheel naar de wet en de verzekeringsvoorschriften bij het vervoeren van kinderen.

Verder geldt dat:

- Op iedere zitplaats autogordels aanwezig moeten zijn en dienen te worden gebruikt;
- Er maar één kind per gordel/zitplaats mag plaatsnemen.
- Er niet meer personen vervoerd mogen worden dan er zitplaatsen zijn;
- De kinderen bij voorkeur achterin dienen te zitten.

Hoofdstuk 10: Bronnenlijst

10.1 Literatuurlijst

Pedagogisch Kader Kindercentra 4-13 jaar:

https://www.stichtingbkk.nl/images/Boek_peka_kindercentra_4-13.pdf

Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid Gezondheidsrisico's in een basisschool of buitenschoolse opvang https://www.ggdijsselland.nl/fileadmin/user_upload/Scholen_en_kindercentra_-_pdf_Gezondheidsrisico_s_in_een_basisschool_of_buitenschoolse_opvang_-_versie_september_2014.pdf

10.2 Artikelen

Tijd voor kwaliteit in de kinderopvang, Marianne Riksen-Walraven, Amsterdam 2000

Beleidsregels Kwaliteit Kinderopvang, Artikel 1 Definitie

Vakblad Kinderopvang, Marianne Velsin, September 2010

10.3 Websites

www.veranderingenindekinderopvang.nl

www.veiligheid.nl/risicovolspelen